ISBSHS 11013/30/2026 1 XM

Maharashtra State Board of
Secondary & Higher Secondary
Education, Pune
S.R.No.832-A, Final Plot No. 178,179,
Near e-Balbharti, Behind Agharkar
Research Institute, Bhamburda,
Shivajinagar, Pune-411004.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व
उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ पुणे
स.नं. ८३२-ए, फायनल प्लॉट नं. १७८,१७९,
ई बालभारती जवळ, आघारकर
रिसर्च इन्स्टिट्यूटच्या मागे भांबुर्डा
शिवाजीनगर पुणे ४११००४

Tel : Chairman (P) : STD . (020)-25651751 Secretary(P) : 25651750 | EPABX -25705000 Fax : 25665807
Email : secretary.stateboard@gmail.com

क्रमांक रा.मं./ परीक्षा-५/ ३५९७
पुणे. ४११००४.
दिनांक - १६/०८/२०२६

प्रति,

विभागीय सचिव ,
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
सर्व विभागीय मंडळे.

विषय :-हरित शाळा महाराष्ट्र उपक्रम राबविणेबाबत .....
संदर्भ:- शालेय शिक्षण विभाग व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडून प्राप्त सूचना पत्रक.

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भिय पत्राच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, संपूर्ण महाराष्ट्रात वृक्ष लागवड व संवर्धन करण्याच्या दृष्टीने शालेय शिक्षण विभाग व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडून हरित शाळा महाराष्ट्र. ग्रीन स्कूल कार्यक्रम राबविण्याबाबत पत्रक प्राप्त झाले आहे.

त्याअनुषंगाने पुढील उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत-

- एक मूल – एक झाड
- निसर्गाशी सुसंवाद
- आपल्या वन्यजीवांना जाणून घ्या
- पाणी वाचवा
- ऊर्जा बचत
- जैवविविधता कॉर्नर
- ग्रीन कॅम्पस
- ग्रीन लर्निंग
- हरित स्पर्धा
- हरित सेना
- निसर्ग पासपोर्ट
- ग्रीन स्कूल रेटिंग

सदर संदर्भिय प्राप्त पत्रक यासोबत जोडले आहे.

तरी उपरोक्तप्रमाणे उपक्रम राबविणेसंदर्भात आपल्या कार्यकक्षेतील सर्व शाळा/उच्च माध्यमिक शाळा यांना कळविण्यात यावे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल राज्य मंडळ कार्यालयास सादर करावा.

(मा.अध्यक्ष यांचे मान्यतेने)

Digitally signed by
DIPAK AMBADAS MALI
Date: 11-08-2026
20:24:39

(डॉ.दिपक माळी)
सचिव
राज्य मंडळ, पुणे-०४

क्र.कोविमं/माध्य.परीक्षा/ 2898
कोल्हापूर -416004
दिनांकः- 20 AUG 2026

प्रति,

प्राचार्य / मुख्याध्यापक,
सर्व मान्यताप्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालये व शाळा,
सातारा, सांगली, कोल्हापूर

विषय:- हरित शाळा महाराष्ट्र उपक्रम राबविणेबाबत.

उपरोक्त विषयास अनुसरुन संपूर्ण महाराष्ट्रात वृक्ष लागवड व संवर्धन करण्याच्या दृष्टीने शालेय विभाग व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडून हरित शाळा महाराष्ट्र, ग्रीन स्कूल कार्यक्रम राबविण्याबाबत पत्रक प्राप्त झालेले आहे. त्यानुषंगाने राज्य मंडळ, पुणे यांचे वरील पत्राप्रमाणे शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयामार्फत योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी.

(अनुराधा म्हेत्रे)
विभागीय सचिव,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ,कोल्हापूर.

प्रत उचित कार्यवाहीसाठी:
शिक्षणाधिकारी,(माध्यमिक)
सातारा, सांगली व कोल्हापूर.

HARIT SHALA MAHARASHTRA

GREEN SCHOOL PROGRAMME

Learn • Experience • Act • Protect

Every Child a Guardian of Nature.
Every School a Model of Sustainability.

निसर्ग वाचवा
भविष्य घडवा

OUR KEY ACTIVITIES

ONE CHILD – ONE TREE
Every student plants/adopts one native tree every year and ensures its survival.

NATURE EXPOSURE
Guided visits to forests, wildlife areas, wetlands, nurseries and nature interpretation centres.

KNOW YOUR WILDLIFE
Learn about forests, wildlife, biodiversity and human-wildlife coexistence.

SAVE WATER
Water audits, rainwater harvesting and water-saving practices.

SAVE ENERGY
Promote solar power, LEDs and energy-efficient practices in schools.

BIODIVERSITY CORNER
Native trees, butterfly gardens, bird-friendly plants and medicinal gardens.

GREEN CAMPUS
Waste segregation, composting, recycling and reduction of single-use plastics.

GREEN LEARNING
Guest lectures by forest officers, scientists and conservation experts.

GREEN COMPETITIONS
Quizzes, debates, essays, photography, poster-making and innovation challenges.

HARIT SENA
Student Green Brigade in every school, guided by a designated Green Teacher.

NATURE PASSPORT
Record each student's tree care, nature visits and conservation activities.

GREEN SCHOOL RATING
Green • Silver • Gold • Platinum
Based on measurable environmental performance.

IMPLEMENTATION

SCHOOL EDUCATION DEPARTMENT

- Coordinate through schools and teachers.
- Integrate activities in school curriculum and co-curricular programmes.
- Monitor, evaluate and recognize schools and students.

FOREST DEPARTMENT

- Provide technical guidance and native seedlings.
- Facilitate nature education and guest lectures.
- Organize guided visits to forests and wildlife areas.

TOGETHER WE CAN CREATE A GREENER, CLEANER AND BETTER MAHARASHTRA FOR FUTURE GENERATIONS.

BENEFITS FOR CHILDREN

- Love and respect for nature
- Responsible use of water
- Awareness on clean energy and climate
- Better understanding of wildlife and biodiversity
- Leadership, teamwork and sense of responsibility
- Healthier, happier and more sensitive citizens

आजचे पाऊल,
हरित उद्याचा संकल्प !

PLANT A TREE • SAVE WATER • SAVE ENERGY • PROTECT FORESTS & WILDLIFE
BE THE CHANGE, BRING THE CHANGE!

A JOINT INITIATIVE OF

SCHOOL EDUCATION DEPARTMENT
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

FOREST DEPARTMENT
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

GREEN SCHOOLS TODAY
GREEN MAHARASHTRA TOMORROW